

توانمندسازی شهرهای کوچک راهکاری در راستای تعادل بخشی به نظام منطقه ای جهت تحقق توسعه پایدار (نمونه موردی شهر محمدیه «زیباشهر»)

زهرا محمدی^{۱*}، مهرداد شهبازی^۲

۱- کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری

۲-

دانشجوی ترم آخر کارشناسی ارشد معماری

چکیده

مفهوم پایداری نتیجه آگاهی بشر نسبت به مسائل و مشکلات زیست محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است و توسعه یکی از بزرگترین عوامل در بروز و یا بهبود این مشکلات است. شهرها در گذشته بهترین نمونه های پایداری را در خود متجلی ساخته اند چراکه در ساخت آن ها به مسائل زیست محیطی و توان محیط از نظر تامین منابع آب و دیگر امکانات توجه کافی نشان می دادند در واقع توزیع مناسب جمعیت به آبادانی ملی و منطقه ای می انجامد. در کشورهای در حال توسعه، عمدتاً تمرکز بیش از اندازه پتانسیل ها و امکانات موجب جذب جمعیت و فعالیت ها در شهرهای بزرگ و مراکز استان ها شده است همچنین سبب گردیده که این گونه شهرها بیش از اندازه بزرگ تر از دومین و سومین شهرهای استان خود شوند که این امر باعث بروز مشکلات بسیاری در شهرهای کوچک و بزرگ این جوامع گردیده است. لذا هدف از این پژوهش توزیع مناسب جمعیت، تمرکز زدایی، تقویت اقتصادی و خودکفایی شهرهای کوچک از جمله شهر محمدیه است تا از این طریق به کاهش عدم تعادل منطقه ای و به موجب آن کاهش مشکلات زیست محیطی، اقتصادی و ... بیانجامیم. تحقیق مورد نظر به صورت کاربردی و با استفاده از روش بررسی توصیفی- تحلیلی سعی دارد به موضوع توانمندسازی شهر محمدیه به عنوان یک شهر جدیدالاحداث کوچک بپردازد. جامعه آماری، ساکنان شهر محمدیه و حجم نمونه ۳۸۱ نفر از مردم ۱۵ سال به بالا است. روش گردآوری اطلاعات، متون، منابع و آمار اصلی و سپس ابزار پرسشنامه، مصاحبه و **spss** می باشد. تجزیه و تحلیل نیز به روش استقرایی است که با استفاده از بررسی عکس ها، نقشه ها، جداول، نمودارها، برداشت های میدانی، نتایج بدست آمده از پرسشنامه ها، مصاحبه با افراد و ... صورت می گیرد. در این پژوهش مشخص می گردد که عامل اشتغال، آموزش و درمان مهمترین عوامل در جذب جمعیت و مهاجر پذیری هستند که با تقویت این عوامل می توان گام بزرگی در توانمندسازی این گونه شهرها و کاهش مشکلات بیان شده برداشت.

واژه های کلیدی: پایداری، توسعه، شهرهای کوچک، تعادل منطقه ای، توانمندسازی.

۱- مقدمه

در آغاز قرن ۲۱، جمعیت شهری دنیا حدود ۵۰ درصد از کل جمعیت جهان را شامل می شد. اما پیشبینی می شود که در سال ۲۰۲۵ این میزان از مرز ۶۱ درصد تجاوز نماید. فرایند توسعه شهری در ایران